

(OBSKENÉ)

ALPENSTOCK

de Rémi de Vos

La farsa que neteja el país

Un producció d'Obskené dirigida per Ricard Soler i Mallol
amb la coproducció del Teatre Tantarantana

Premis BBVA
de teatre
2018 a millor
actor i millor
actriu

ALPENSTOCK

Alpenstock de Rémi de Vos forma part d'EL CICLÓ, cicle de Companyies Independents en residència de Barcelona, programa artístic de creació i residències del Teatre Tantarantana. És va estrenar al Teatre Tantarantana el 7 de desembre de 2017 i ha estat seleccionada com a finalista del premi BBVA de Teatre 2018.

Autor: Rémi de Vos

Traducció: Mònica Bofill i Ramon Minoves

Adaptació: Mònica Bofill i Ricard Soler

Direcció: Ricard Soler Mallof

Assistència de moviment: Sarah Anglada

Espai sonor: Guillem Gefaell

Disseny d'escenografia i il·luminació: Adrià Pinar i Víctor Peralta

Construcció d'escenografia: Nafka

Vestuari: Eli Siles

Ajudant de vestuari: Laura Jofré

Caracterització: Rut Fulgado

Video i fotografia: Miquel Camacho Riera

Estudiant en pràctiques: Inés Garcia

Agraïments: Singermornings i Toñi

Comunicació i producció: Obskené

Actors

Greta: Lara Salvador

Josip: Enric Cambray (Guillem Gefaell)

Fritz: Armand Villén

**tanta_
rantana**

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Al seu xalet, en Fritz i la Greta semblen viure una vida confortable ben arrelada a les tradicions del Tirol. Però un dia, la tranquil·litat es veu truncada per la compra d'un detergent al mercat cosmopolita. Us ho imagineu? Un detergent comprat al mercat COSMOPOLITA! Això només pot generar confusió i enmig d'aquest desgavell arriba en Josip, una visita inesperada.

Alpenstock és una comèdia boja i absurda, amb un humor assassí, que barreja ingredients tan dispars com un piolet tirolès, el psit-psit del lavabo o una paella plena de xampinyons. Una farsa que arrossega in crescendo a l'espectador cap a un espiral d'humor negre. Una peça incorrecta; una retrat cru del nostre benestar occidental que es revela com una bufetada a l'espectador.*

"La majoria de gent no obre mai la boca. Si la majoria silenciosa calla per naturalesa no és menys majoritària per definició. Un dia aquesta majoria silenciosa acabarà per adonar-se'n i aquell dia el seu silenci majoritari farà molt soroll. Hem de confiar en el futur".

** Aquest text es pot utilitzar per programa de mà*

ARGUMENT

"La sang és una excel·lent memòria dels llocs; cal un potent detergent nacional per eliminar-la."

En Fritz i la Greta viuen feliços al seu xalet al cor de les muntanyes: en Fritz és funcionari, i la Greta es queda casa i s'encarrega de tenir-ho tot impol·lut. Però un dia, la Greta compra un detergent al mercat cosmopolita que fa trontollar els valors nacionalistes de Fritz. Aquest darrer, pertorbat, prova en va de fer entendre a la Greta que només un detergent nacional pot servir per netejar una casa conservadora de manera irreprotxable. Greta, s'excusa "Sóc una dona senzilla i em sobrepassen els esdeveniments nacionals", diu. Fritz se'n va; la desfilada folklòrica l'espera. Aleshores, mentre la Greta s'interroga sobre el seu futur, arriba en Josip Karageorgevitx Assanatxu, un balcano-carpato-transilvanià. Corprès per la gràcia de Greta comprant el detergent al mercat cosmopolita es veu empès a penetrar a la seva vida interior. Així que Josip i Greta fan l'amor com dues bèsties. En Fritz arriba i al veure'ls, assassina d'un cop de piolet sec a l'amant.

La sang espargida serà difícil d'eliminar; sort que un detergent nacional pot treure totes les taques, inclús les més complicades de netejar. Però la Greta ha canviat: per primera vegada, s'ha sentit vital. Mentre neteja, Josip, un cosí de Josip, entra i li fa l'amor. En Fritz els sorprèn de nou i també assassina al cosí del Josip, aquest cop amb una destrat. I a aquest punt, la parella ja no funciona, i encara torna un Josip i un altre i un altre i successivament en Fritz els va assassinant amb un llançaflames, una cadira elèctrica, un paraigua búlgar... Finalment, exhaustos de la neteja i dels assassinats, en Fritz descobreix que la Greta pot provocar-li plaer. I tot queda immaculat de nou..., però en Josip vetlla.

Notes del director

Senyores i senyors, això és una farsa. Us presentem un "trio arquetípic teatral", l'home, la dona i l'amant. Tres personatges irreverents que expressen, sense filtre i amb un ús de la llengua elaborat, una falsa ingenuïtat maníaca travessada de preguntes i desitjos irrefrenables. Benvinguts al Tirol. Benvinguts a Europa.

El text de Rémi de Vos és completament indecorós. La bestiesa de la xenofòbia, del nacionalisme i la incompetència a l'hora d'acceptar l'Altre es converteixen en molt més que una absurditat: un deliri. És la nostra una societat delirant? Teatre contemporani exigent i popular, Alpenstock és una peça incorrecta, sensible i mecànica, un espiral *cartoonesc* i frenètic, un desbordament bàrbar on l'insuportable es converteix en riure, un riure que ens distancia i ens rebotja per interrogar-nos sobre les nostres pulsions conservadores.

El director: Ricard Soler i Mallo

Neix a Barcelona l'any 1982.

Màster en teatre per la Universitat de Quebec a Montreal, llicenciat en direcció escènica i dramaturgia a l'Institut del Teatre de Barcelona, llicenciat en matemàtiques a la Universitat Politècnica de Catalunya, enginyer superior en telecomunicacions a la Universitat Politècnica de Catalunya, graduat en flauta de bec al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona i format com a tècnic de llums a l'Institut del Teatre.

Juntament amb Judith Pujol i Constanza Aguirre funda la companyia Obskené.

Espectacles destacats que ha dirigit:

2016 **Manifesta** de la Companyia Obskené. Espectacle de circ al carrer estrenat a Fira Tàrrrega el 8 de setembre de 2016. Una coproducció de Fira Tàrrrega i la Companyia Obskené amb la col·laboració del centre suec Subtopia i La Mercè Arts de Carrer.

Ciutat de Vidre de Paul Auster. Estrenat el 25 de juliol de 2016 al Festival Grec de Barcelona. **Premi Adrià Gual 2015** a millor proposta d'escenificació. Teatre de sala.

2015 **Oedipe Roi** de Sòfocles. Estrenat a l'Universitat de Québec à Montréal. Una instal·lació audiovisual per una presentació escènica de la tragèdia àtica.

2014 **Sota el Llit** de Núria Vizcarro i Ricard Soler. Espectacle familiar estrenat al Teatre Nacional de Catalunya l'1 de febrer de 2014. Coproducció de la Factoria Escènica Internacional (FEI) i el Teatre Nacional de Catalunya.

2013 **Fuenteovejuna, breve tratado sobre las ovejas domésticas**. Dramaturgia d'Anna Maria Ricart a partir del text de Lope de Vega. Estrenat al Festival Internacional de Teatro de Calle de Oropesa de Toledo on guanya el Premi a millor espectacle. A més, guanya el PREMI AL MILLOR ESPECTACLE del Festival Off de Teatro Clásico de Almagro 2013 i el Premi al millor espectacle de Zaragoza Off 2013. Producció de la Companyia Obskené.

El 2015, es va fer la versió mexicana d'aquest espectacle amb un repartiment de la ciutat de Querétaro. Aquesta versió fou galardonada amb el **premi a millor espectacle al Festival internacional de Teatro Clásico de México**.

Teatre de carrer.

L'autor: Remi de Vos

Després de ser actor, Rémi de Vos comença la carrera de dramaturg el 1994 i obté una beca Beaumarchais per l'obra *Débrayage*. El 2006, rep de nou aquesta beca així com també el Premi de la Fundació Diane i Lucien Barrière per teatre per la peça *Jusqu'à ce que la mort nous sépare*. *Alpenstock* es va estrenar el 2005 i fou editada el 2006. És autor de *André le magnifique* (Molière de millor autor), *Projection privée*, *Le Brognet*, *Conviction intime*, *La Camoufle*, *Laisse moi te dire une chose*, *Occident*, *Ma Petite Jeune fille*, *Beyrouth Hotel*, *Intendance*, *Sextett*, o u *Le Ravissement d'Adèle* (llista no exhaustiva). Totes les seves peces han estat publicades per Actes Sud Papiers. La seva darrera publicació és *Les Cinq sens*, publicada el mes de juny de 2016 també a Actes Sud.

L'espai escènic: Adrià Pinar Marcó

Graduat Superior en Realització d'Audiovisuals i Espectacles. Cursa després un Màster en Projectes Cinematogràfics i al llarg de la seva vida també es forma en escultura, fotografia, electrònica, circ i teatre fent diferents cursos i projectes. Degut al seu gran interès en totes les arts plàstiques relacionades amb l'espectacle decideix cursar Estudis Superiors en Escenografia a l'Institut del Teatre de Barcelona i actualment treballa en diferents companyies de teatre com Escenògraf, Il·luminador, Tècnic o Constructor.

L'assitència de moviment: Sarah Anglada

Llicenciada en Art Dramàtic a l'Institut del Teatre de Barcelona. La seva inquietud i formació en la dansa i el moviment passa pel contemporani, el butoh, el ballet, el flamenco, el break dance, el contorsionisme i les arts marcial. Com a intèrpret i creadora actualment treballa per la seva pròpia companyia Los Moñekos, i per altres companyies com Pere Faura, Mons Dansa, Cia. Vero Cendoya. Ha ballat amb companyies de dansa com Senza Tempo, Nats Nus, Mariantònia Oliver i amb la companyia de titelles corporals The Bag Lady Theatre. En teatre ha treballat amb Gustavo Guirado (Argentina) i Marta Betriu (Barcelona). Al món del circ ha treballat amb Improvisto's Krusty Show, Circ Crec i Pallapupas. Com a creadora forma les companyies Los Moñekos, Dichoso Colectivo, Las Vacantes, ullsenblanc i elpuntoylai, fusionant la dansa i el teatre. És pallassa, excèntrica i amant de les petites coses de la vida.

Els intèrprets

Lara Salvador

És llicenciada en Interpretació per l'Institut del Teatre l'any 2011. Complementa la seva formació amb mestres com Andrés Corchero y Fernando Piernas. Dels seus treballs destaca "Nosotros no nos mataremos con pistolas" escrita i dirigida per Víctor Sánchez, guardonada amb un premi MAX 2016 en la categoria *d'autoría revelació*.

Per la mateixa Lara rep el premi de la AAPV (sindicat d'actors i actrius professionals de València) *Actriu Revelació 2015*. També amb Víctor Sánchez, al gener del 2015 viatja a Chile per interpretar el monòleg "Proyecto Valencia" al festival "Santiago OFF". A finals d'any treballa a la peça "A España no la va a conocer ni la madre que la parió" del mateix. Col·labora des del 2010 amb *Amores Grup de Percussió*, amb diversos muntatges musicals. L'últim any estrena "Happy End" de Bertold Brecht y Kurt Weill, dirigida per Salva Bolta i Jesús Salvador Chapi i "Pels Pèls" dirigida per Santiago Sánchez.

Armand Villén

Comença fundant la companyia AL ALIMON on crea i interpreta les obres "Contactes" i "Societat Anònima". Sota la direcció d'Oriol Broggi interpreta "Enric IV", "Magnus", "Primera Història d'Esther" "Questi Fantasma" i "La desaparició de Wendy". Ha treballat amb Joan Ollé a "El ángel exterminador", "L'hora en què res no sabíem els uns dels altres" i "Sis personatges en busca d'autor", amb David Plana a "Mala Sang" i "Petita Mort" i amb Àlex Rigola a "El procés". Ha participat als espectacles "Cantonada Brossa" i "El tercer policia" al T.Lliure, "Un tramvia anomenat desig" al T.Romea i "Molt soroll per a no res" al Grec. Ha col.laborat amb Ferran Utzet a "La presa", amb Manel Dueso a "Thékhov in love" amb Glòria Balañà a "Boy's don't cry" i amb Carles Fernández a "Venedors", "La conquesta del Pol Sud" i "El muntaplats". Fa "Dance to Death" un espectacle de dansa amb Alberto Velasco. Apareix a la sèries "Mar de fons", "Polseres vermelles", "La riera" i "SéQuienEres".

Enric Cambray

Nascut a Barcelona l'any 1988, és llicenciat en Art dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona (ESAD). Ha format part de més d'una trentena d'espectacles amb directors com Josep Maria Flotats, Joan Ollé, Sergi Belbel, Àngel Llàcer,... En televisió va treballar durant cinc temporades a la sèrie "El Cor de la Ciutat" i ha participat en sèries d'abast. L'hem pogut veure a les tv-movies "Ermessenda", "Fassman" i "Cervantes contra Lope". En cinema ha format part del repartiment de la pel·lícula "Un cuento chino" guanyadora del Premi Goya a la Millor Pel·lícula Iberoamericana l'any 2012.

La companyia Obskené

La companyia Obskené neix a mitjans de 2008 amb ganes d'arriscar en projectes de creació innovadors; la creació es basa en l'exploració de les diferents disciplines que formen les arts escèniques. Fugim de la primacia del text, de l'actor o del director, per entendre les arts escèniques com un autèntic treball en equip des del principi del procés creatiu on cadascú treballa des de la seva especialitat per al si de la col·lectivitat. Hem apostat per apropar i apropar-nos el teatre contemporani i per continuar experimentant. Obskené es refereix a obscè, paraula que en la seva arrel grega vol dir fora (ob-) d'escena (-scè). La companyia Obskené vol mostrar en escena allò que fins ara s'ha amagat darrere el teló de fons.

Hem presentat més d'una desena d'espectacles. El 2013 vam presentar el cicle Accent Obskené que va tenir lloc a la sala Beckett. El 2017, Obskené és companyia resident a la Sala Beckett. La temporada 2017-2018 Obskené entra a formar part del Cicló, el programa de suport a companyies independents del Teatre Tantarantana. Alguns dels espectacles realitzats fins ara són:

Manifesta. Dirigit per Ricard Soler i dramaturgia de Jean Frederic Messier. Estrena oficial a Fira Tàrrrega 2016, i amb representacions al Parc de la Ciutadella dins el festival MAC (Festes de La Mercè de Barcelona). Espectacle de carrer de gran format, amb circ i música en directe.

Ciutat de vidre. Dirigit per Ricard Soler a partir del text de Paul Auster. Estrena oficial al Festival Grec de Barcelona 2016. **Guanyador del Premi Adrià Gual 2015 al millor projecte d'escenificació.**

Fuenteovejuna, breve tratado sobre las ovejas domésticas. Dirigit per Ricard Soler i dramaturgia d'Anna Maria Ricart a partir del text de Lope de Vega. Estrena oficial al Festival Internacional de Teatro de Calle de Oropesa de Toledo 2013 on guanya el **Premi a Millor espectacle**. Participa al Programa La Incubadora del Corral del Corral de Comedias de Alcalá de Henares i guanya el **Premi al Millor espectacle del Festival Off de Teatro Clásico de Almagro 2013 i al Festival Zaragoza Off 2013**. Anna Maria

Ricart guanya el **MAX 2015 a millor adaptació teatral**. El 2015 es fa la versió mexicana en coproducció amb el Corral de Comedias de Querétaro, la qual guanya el **Premi a millor espectacle del Festival de Teatro Clásico de México**.

Este no es un lugar adecuado para morir d'Albert Boronat. Dirigit per Judith Pujol. Estrenat el 12 de setembre de 2013 a la Sala Beckett.

Redalíz de Pedro Lipcovich. Estrena el 16 de Juliol de 2013 al Festival GREC de Barcelona.

Buenos Aires de Rafael Spregelburd. Dirigit per Ricard Soler. Estrenat a l'IT, juny 2010. **PREMI A MILLOR ACTRIU** per Constanza Aguirre i seleccionat entre els tres millors espectacles de la 15a Mostra de Teatre de Barcelona, tardor 2010. Temporada al Teatre Gaudí Barcelona la primavera de 2011.

Circ de la Lluna. Dirigit per Ricard Soler. Espectacle de carrer estrenat a Barcelona el març de 2010. Rep el **PREMI INJUVE 2010** de creació jove.

Crítica publicada a EL PERIÓDICO 29/12/2017

Per José Carlos Sorribes.

'Alpenstock', farsa 'petarda' y sátira social

El Tantarantana estrena una obra que pone el aguijón en ese mundo 'feliz' que rechaza al desconocido

Dice el director Ricard Soler que '**Alpenstock**' es "una caricatura de la sociedad". ¿Por qué? Por su tono guiñolesco, por el absurdo de sus situaciones, por una farsa impregnada de un humor negro. Caricatura y farsa dejan, sin embargo, un poso de inquietud por el retrato que su autor, el dramaturgo francés Rémi de Vos (Dunkerque, 1963), nos planta en los morros sobre la sociedad de nuestro tiempo. Mejor dicho: de una parte de ese mundo que vive anclado, aposentado, acomodado, en un entorno en el que el otro, el desconocido -hoy el inmigrante o el refugiado- es alguien que provoca inquietud... Por decirlo de forma políticamente correcta.

El título, '**Alpenstock**' (un piolet en el Tirol), ya nos da alguna pista. Pequeña, es cierto. Nos sitúa en un paisaje idílico, con sus montañas, valles y tradiciones. Un lugar de un perfil conservador y cuna de actitudes directamente xenófobas. La propuesta de la compañía **Obskené**, sin embargo, se aleja de

desplegar un tono discursivo y se refugia en la farsa y el humor negro como mejores caminos para su voluntad de denuncia.

Lo hace, además, con el espíritu de riesgo y de innovación que ha marcado su trayectoria desde su creación en el 2008. El público lo comprueba pronto en una escenografía que remite a una casa de muñecas -colorista de un rosa chillón y absolutamente petarda- y con unos personajes propios de un 'cartoon'. Y que se mueven, además, como marionetas. No cabe esperar una interpretación naturalista.

UN TRÍO Y UN LÍO DE CUERNOS

Los personajes son un marido tronado y casosillo (**Armand Villén**), con bigote revelador; su mujer (**Lara Salvador**), una ama de casa que se autodefine como "muy simple", y un operario/currito de origen albanocarpatotransilvano (**Enric Cambray**) que irrumpe para desatar el conflicto. La mujer es simple, cierto, pero no se priva de echar una canita al aire con el desconocido para romper con la monotonía de una vida tan convencional. Lo es tanto que su marido le recrimina que vaya a comprar al supermercado cosmopolita.

'**Alpenstock**' pide, por lo tanto, espectadores dispuestos a entregarse, sin prejuicios, a su humor negro y absurdo. Cuentan para ello con el excelente trabajo de sus tres intérpretes. **Armand Villén** consigue que el marido cornudo y facha nos provoque repelús. **Lara Salvador** da siempre el tono como la mujer simple, pero no tanto, y la mayor comicidad recae en un **Enric Cambray** 'superstar' con su amplísimo catálogo gestual. Y para aderezar el petardeo: cierre de karaoke a lo Chanclettes.

Crítica publicada a EN PLATEA 03/01/2018

Per Fernando Solla.

<http://enplatea.com/?p=15052>

Gran puesta en escena para una sátira salvaje

La crueldad detrás de la carcajada. Rémi de Vos es un autor escarnecedor y sin miramientos y los de Obskené lo han entendido a la perfección. Lo que podemos ver en Baixos22 del Teatre Tantarantana es una burla a bocajarro al fanatismo desahogado y conservador con unos intérpretes de excepción.

El texto es ya de por sí corrosivo pero es que la apuesta por llevarlo al límite le da un toque irresistible y, a la vez, amargo. No hay banalización posible y todos los implicados parecen haberse lanzado a la piscina del juego más macabro y la verdad es que ganan la partida con un material que sabe cómo hacer de la redundancia una de sus mayores virtudes. Una muy buena traducción de Mònica Bofill y Ramon Minoves consigue que el ritmo narrativo y la aproximación lingüística para cada personaje sean inmejorables, tanto para su caracterización como para su adecuación dentro del tono escogido.

Ricard Soler i Mallol sale airoso del difícil pulso que el autor mantiene con cualquier director escénica que se atreva con su pieza. Su adaptación sabe cómo hacer alusión a una realidad local aplastante manteniendo el recorrido original sin desviarse ni reducir ni el contenido ni el punto de vista ideológico a una cuestión nacionalista. No se nombrará a la ultraderecha en ningún momento pero los valores retratados, ese anquilosamiento en un “esto es así porque siempre lo ha sido y yo estoy en lo cierto y tú no, seas mujer, objeto, cosa o extranjero que quizá lleve más tiempo en este mundo y tengas derecho a reclamar tu tierra pero no te lo voy a dar y no voy a parar hasta aniquilarte” no dan tregua. El vestuario de Eli Siles es realmente espectacular. Hay una especie de acuerdo estético entre esta disciplina, la caracterización de Rut Fulgado, el espacio sonoro de Guillem Gefaell y el diseño de escenografía, iluminación y vídeo de Adrià Pinar y Víctor Peralta que confiere a este montaje de Alpenstock de señas de identidad propias. Esto se convierte en un detalle importante, ya que se demuestra que un texto puede afrontarse desde múltiples vertientes y eso no le quita valor sino que suma. Y en esta propuesta, como vemos, todo suma. Entre el guiñol y el cartoon, el uso de colores y texturas, entre el cartón piedra y el plástico. Un colorido desbordante de expresividad y una elección de

canciones que están en nuestro imaginario y cuyas letras enfatizarán la sátira a la vez que abrirán ventanas a la reflexión sobre su responsabilidad a la hora de asentar valores y conseguir seguidores acérrimos que siguen sin pensar en el porqué. Un decorado que se transforma y a la vez permite a los actores que se muevan por el espacio con el aire suficiente y que incluye y facilita la interacción con el público termina de redondear la propuesta.

Y por supuesto, las interpretaciones. Los tres integrantes del elenco se entregan con energía, talento y generosidad. Cada uno a su manera sabe cómo hacer llegar tanto el texto como cada ironía, hasta la más sutil, a través de la palabra. En contraste, su expresión y trabajo corporal, incluso inflexión vocal, debe acercarse a la de un hiperbólico y anfetamínico dibujo animado. Difícil y conseguidísimo reto. Hablábamos antes de guiñol y cartoon. Mímica, ralentización del tiempo, trabajo corporal, playback, interacción con el público, capacidad para hacer que el texto llegue a pesar de todas las peculiaridades aproximativas... La transformación que realizan a través de las piezas de vestuario y el uso de antifaces es impresionante.

Armand Villén, Lara Salvador y un enorme Enric Cambray saben como mantener el tono in crescendo de la farsa hasta llevarnos a ese final que nos deja in media res gracias a un impecable golpe de efecto escenográfico.

Finalmente, que a día de hoy nos sigamos topando con un autor como Rémi de Vos en nuestra cartelera es un síntoma de que las artes escénicas todavía cumplen con una función muy importante como espejo de una sociedad tan imperfecta como enajenada por su propia visión de del mundo. Un universo reducido a su mínima y regresiva expresión que en manos de los aquí presentes se convierte en un material dramático de primera categoría.

(OBSKENÉ)

Companyia Obskené

obskene@obskene.org

www.obskene.org

produccio@obskene.org

Distribució de l'espectacle:

MONTSE FERRER

MANAGEMENT CULTURAL

mòbil 649942885

web www.mfmc.es

ferrer.montse@gmail.com